

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primeroma zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 108.

V Ljubljani, v četrtek 12. maja 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 11. maja.

Dunajske prometne naprave.

Obljubil sem, da hočem „Slovenec“ poslati kratek posnetek raznih govorov o dotičnih predlogih budgetnega odseka. To se mi zdi že zaradi tega potrebno, da morejo čitatelji razsoditi, ali je opravljena državna podpora, ki bode znašala za vsa ta dela nekaj čez 40 milijonov goldinarjev, ako se lokalne železnice oddadō privatnim podjetnikom, v nasprotnem slučaju pa, ako bi morala namreč vlada delati tudi lokalne železnice, nekaj čez 58 milijonov goldinarjev.

Edini nasprotniki dotičnih predlogov so Mladočehi in njihovi klubovi zavezniki, ker krščansko konservativna poslanca Gessmann in Lueger, ki sta se vpisala kot protigovornika, tega nista storila iz nasprotstva proti predlogom samim, ampak prav za prav samo zaradi tega, da tem laglje prideta k besedi. Ali tudi mladočeški klub ne nasprotuje tolikanj podpori dunajskega mesta, kolikor marveč vladi, kateri očita, da za Prago in za deželo češko ničesa ne stori. Razprava bode pokazala, ali je to očitanje opravičeno ali ne.

Prvi govornik, Mladoček Kaftan, je povdarjal, da se od pričetka ustavne dōbe sem še nikdar ni razpravljalo noben predlog, ki bi na korist enega samega mesta tako globoko segal v državni žep in toliko državnih žrtev nakladal posameznim kraljevinam in deželam, kakor predlog gledē prometnih naprav dunajskih. Njega in njegovih tovarišev ne žene nevoščljivost ali zavist, da se natančneje pečajo s to zadevo, ampak le dolžnost v državnem zboru vsigdar potezati se za koristi kraljevine češke. Rad priznava velik pomen Dunaja kot državnega stolnega mesta, kjer bivata vlada in visoko denarstvo, dasi so to prednosti, ki jih glavna mesta

drugih kraljevin in dežel pogrešajo; on bi bil celo pripravljen privoliti državno podporo za krajevne naprave, če bi se v istini izplačevale in če bi imeli enake ozire na druge kronovine zlasti pa na kraljevino češko in na stolno mesto Prago. Predlog se je v silni naglici in po površnem posvetovanju izročil zbornici, od ktere se je celo zahtevalo, da naj bi ga bila rešila še pred razhodom na zadnje počitnice, dasi pozamezni načrti niso bili izdelani. V drugih slučajih se brez natančnega načrta še nobena čuvalnica ne dela, ali tu naj se brez načrtov dovolijo taka velikanska dela. K posameznim progam omenja, da ima proga ob donavskem kanalu v tehničnih krogih mnogo nasprotnikov, in da je tudi proti progī skozi pođonavsko mesto dosti stvarnih pomislekov. Zlasti ni prav, da se ta črta ne steka v kolodvore severne in severno-zahodne železnice, da od „Pratra“ do Heiligenstadta prerezuje cesto, kar bo vožnjo tako zadrževalo, da bode trajala celo uro, in da bodo tudi povodnji zadrževale promet. Tudi bo jako težko vezalni viadukt razširiti za četrte kolovoze. Gledē vravnave Dunajščice zdi se mu nasvetovani vodni reservoir premajhen, zlasti pa bode mnogo nepotrebnih stroškov za premembo donavskega kanala v ladjišče. Strokovnjakom se zdi taka prememba že na prvi pogled nemogoča; kanal je preozek (ima namreč sam 50 m. širjave), ali tudi obrežje njegovo je premajhno in nima zadostnega prostora za skladišča, ležišča in upravna poslopja. Mestna železnica po njegovi misli tudi ne bo toliko donašala, kakor nekteri mislijo. Berolinska mestna železnica je dala l. 1890 sam 1:2 odstotkov, dasi je prepeljala 180 milijonov ljudi, londonska pa donaša pri svojem velikanskem prometu samo 3:3 odstotke. Pariz nima nobene mestne železnice, zato je prav lahko pogreša tudi Dunaj. Za Dunaj se je že silno veliko storilo; po odpravi nasipov je pridobilo mesto 1,800.000 kvadratnih

metrov stavbenega prostora, ki se je drago prodal in iz katerih dohodkov so se sozidala velikanska spomenska poslopja. Zdaj se je mesto zopet razširilo, da po velikosti presega Berolin, in zdaj naj se mu dovoli še zdatna državna podpora za prometne naprave! Kaj se stori za Prago in za kronovino češko? Praga plačuje državi 7 milijonov gld. davka, pa ima le en most, na katerem se ne pobira mostnina. Dalje opozarja, da je treba vravnati Veltavo in druge češke vode, da se mora pri Pragi napraviti ladjišče, da je treba v zdravstvenem oziru kaj storiti za Jožefovo mesto itd. Češko plačuje 30 odstotkov vseh davkov, pa ne dobi primerne povračila; Dunaj naj se povzdigne iz lastnih moči in to tudi gotovo more, če povzdigne svojo industrijo, iz velikega Dunaja naj postane delavški Dunaj. Zaradi velike neenakosti, s katero se merita Dunaj in Praga, on in njegovi tovariši toraj ne morejo glasovati za dunajske prometne predloge.

V enakem smislu je govoril drugi član mladočeškega kluba, isterski poslanec dr. Laginja. Tudi njemu je bil glavni razlog za nasprotstvo preziranje drugih dežel. Dostikrat so mu v roke prišle prošnje revnih vaških občin, ki so se obračale do vlade, da naj jim nakloni podporo za zidanje cerkve, za napravo kake ceste ali kakega vodnjaka. Navadni odgovor je bil: „Nimamo ne denarja, ne ljudi, ki bi izdelali načrte“. Praktični možje in izvedenci so sicer zagotavljali, da bode reč stala komaj 5000 do 6000 gld., ali še manj, kakor je potrjevalo županstvo, ali odgovor se je navadno glasil: Prošnja se odkloni, županstvu pa se strogo naroča, da naj vlade nikar ne nadleguje s tako malo podprtimi prošnjami. Treba je predložiti natančne načrte, da se razvidi, koliko reč stane, in zapisnike dotičnih občinskih sej, da se izvé, kako hoče občina pokriti drugi del stroškov; še-le potem more vlada zagovarjati dotično

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev Tolstoj, prevel J. P.)

XXII.

Drugi dan dnē 27. je po deseturnem spanju Vladimir svež, vesel zjutraj zgodaj šel na prag kladarne. Vlang je tudi bil ž njim prišel ven, ali ko je zaslišal žvižganje prve krogle, je po glavi in po nogah pri občenem smehu večine vojakov, ki so tudi bili prišli ven, skozi duri tekeli v kladarno. Samo Vlang, stari ognjar in nekaj drugih so redko kedaj prišli v jarek, drugim ni bilo moči zadržati. Vsi drugi so hiteli na sveži jutranji zrak iz smradne kladarne in ne zmeneč se za bombardovanje, ki je je bilo ravno tako močno, kakor prejšnji dan, razmestili se okrog praga in za prsobrani. Meljnikov je že prav ob najzgodnejši jutranji zori se sprehajal po baterijah, ravnodušno pogledoval kvišku.

Pri pragu so stala dva stara in jeden mlad kodrast vojak iz Židov, prestavljen semkaj od peštv. Ta vojak je pobral puškino kroglo, s kosom bombe zmlinčil jona kamnu, potem pa izrezal križ podoben Jurjevemu. Drugi so se pa razgovarjali in gledali delo. Križ se je resdobro posrečil.

„Kaj, če še malo ostanemo tukaj“, rekel je

jeden izmed njih, „ko se naredi mir, pa nas vse odslove.“

„Meni je še manjkalo le štiri leta do odslovljenja, ali sedaj sem že pet mesecev v Sebastopolju.“

„Pri odslovljenju se to ne šteje“, rekel je drugi.

V tem trenutku je zažvižgala govorečim nad glavami krogla in je pala jeden seženj od Meljnikova, ki se je k njim približal po jarku.

„Skoro je ubila Meljnikova“, rekel jeden.

„Ne ubije me ne“, odgovoril je Meljnikov.

„Tu ná križ za hrabrost“, rekel je mladi vojak, ki je naredil križ in dal ga je Meljnikovu.

„Ne prijatelj, tukaj šteje mesec za leto, tako je bilo v povelju“, nadaljeval se je razgovor.

„Bodi, kakor-koli, vsekako bode v Oršavi po vojni car vojsko ogledal, potem bodo pa nas odposlali na nedoločen odpust, če nas ne odslove.“

Ta čas je krogla prižvižgala govorečim prav nad glavami in udarila v kamen.

„Le glej, do večera bodeš že mrtev“, rekel je neki vojak.

Vsi so se zasmejali.

Ni še bil večer, temveč jedva sta minuli dve uri, že sta bila dva ubita, pet pa ranjenih, drugi so se pa šalili dalje, kakor poprej.

In res so zjutraj dva možnarja pripravili v tako stanja, da je bilo mogoče streljati ž njima. Ob de-

setih je po povelju, dobljenem od trdnjavskega poveljnika, Vladimir sklical svoje vojake in ž njimi šel k topovom.

Na vojakihi ni bilo opaziti niti najmanjše bojazni, katera se je videla včeraj, ko so le začeli boj. Samo Vlang se ni mogel premagati, skrival se je in pripogibal in Vasin je nekoliko izgubil svojo mirnost, bil je malo zbežan in presedal se je vedno. Vladimir je bil jako vesel in na nevarnost niti pomislil ni. Veselje, da izpolnjuje svojo dolžnost, da ni bojazlivec, temveč hraber, čuvstvo poveljevanja in navzočnost dvajsetih vojakov, o katerih je on vedel, da ga z radovednostjo in spoštovanjem pogledujejo, naredilo je iz njega popolnega junaka. Ponašal se je celo s svojo hrabrostjo, postavljaj se pred vojak, lezel je na zaslonilo in nalašč razpenjal suknjo, da bi ga bolj videli. Načelnik trdnjave, ki je baš tedaj ogledaval svoje gospodarstvo, kakor se je izražal, če tudi je v osmih mesecih videl vse vrste hrabrosti, je vendar moral biti vesel tega dečka v odpeti suknji, izpod katere se je videla rudeča srajca, ki je objemala bel, nežen vrat z zagorelim obrazom in očmi, mahajočega z rokami in poveljujočega: „Eden, dva!“ in veselo skakajočega na prsibran, da bi videl, kam pade bomba. Ob poludvanajstih je z obeh strani utihnilo streljanje in ravno ob 12. uri začel se je napad na Malahov hrib, na 2, 3. in 5. utrdbo. (Dalje sledi.)

prošnjo. V tem slučaju je ravno taka; za pravo razsodbo dotičnih troškov nimamo nobene podlage; kakor jeden inženier trdi, da stane železnica 3.600.000 gld., ravno tako more drugi reči, da stane morda 300.000 ali 600.000, ali 1.800.000 gld. Iz tega pa sledi, da celo isti poslanci, ki hočejo glasovati za dunajske prometne naprave, sedanjemu predlogu ne morejo pritrditi. Gledé gospodarske strani priznava sicer, da se bo promet pomnožil, ali ne v tej meri, da bi se primerno obrestovala naložena glavica in od predgovornikov v tem oziru izrečeni pomisleki se mu zdé opravičeni. On sam pa z gospodarskega stališča reč pretresa z vprašanjem: Ali so te prometne naprave za Dunaj neobhodno potrebne, ali so le nov kras lep vzrastenega života naše dobre Vindobone?

Če so neobhodno potrebne, morale bi se hitreje izvršiti in on sam bi bil v tem slučaju morda za to, da naj se potrebne stavbe izvršijo in ljudem preskrbi zaslužek, pri obilnih žrtvah pa, ki jih ima nositi država in ki znašajo okoli 41 milijonov, oziroma 64 milijonov gld., je treba vprašati, koliko so pri tem prizadete posamezne dežele? Kot Hrvat, ki pozna pragmatičko sankcijo, dobro vé, da je Dunaj prestolno mesto cesarjevo in bi s tega stališča prav nič ne premišljal za razširjenje in blagostanje dunajskega mesta dovoliti vsakateri znesek, ki je primeren gospodarskim razmeram naših dežel. Ali dunajsko mesto bi moralo postati, kar bi moralo biti, ne samo prestolno mesto za Avstrijo, ampak nevtralizirano avstrijsko mesto, v katerem bi bil vsak avstrijski državljani, ki se na Dunaju nasele, že sam po sebi postavno sprejet v občinsko zvezo in dobil pravico do vseh dobrodelnih naprav, kakor tudi naprav za oskrbovanje ubožcev. In če bi bilo 40 za šolo ugodnih otrok katerega-koli naroda, bi se morala za-nje napraviti javna šola. Dunaj bi bil potem v polnem pomenu avstrijsko prestolno mesto in narodi bi radi z vso požrtvovalnostjo pomagali k njegovim troškom. Kakoršno je pa sedaj, bi kot poštenjak ne mogel glasovati za pričujoče predloge, če bi tudi vedel, da sta njih sprejem ali odklonitev odvisna od njegovega glasu. Treba je namreč pri tem vprašanju ozir jemati na gospodarske razmere posameznih dežel, kot sin najubožnejše indosedaj najbolj zanemarjene dežele, kot Istrijan nikakor ne more glasovati za tako veliko darilo, ki se ima podeliti dunajskemu mestu.

Tu namreč gre za nove prometne naprave, ki imajo pospeševati sedanji promet. V Istriji pa so celi okraji, ki nimajo pravih cest, da duhovniki po noči še svetih zakramentov ne morejo deliti in da ubožni kmetovalci svojih pičlih pridelkov ne morejo spraviti v sosedna mestica. Pred nekaterimi leti se je okoli Pulja napravilo nekoliko cest, na korist vojaškim namenom. Ubožne občine in Istra so k tem zgradbam veliko več pripomogle, kakor v sedanjem slučaju za dunajske železnice; posamezne občine nosijo še zdaj dotična bremena silno težko in prav bi bilo, da bi jih jim vlada polajšala in spregledala. Govornik omenja še drugih potrebnih cest v Istri in opozarja, da železnica iz Divače v Pulj ne služi gospodarskim, ampak veliko bolj vojnim namenom. Hoteli so napraviti tudi železnico iz Trsta v Koper in Buje. Ali če bi jo morala graditi dežela, morala bi vsled tega propasti. Železnica z divaško-puljske proge proti Bujam je sicer potrebna in bi dotičnim krajem mnogo koristila, ali država bi morala v tem slučaju na pomoč priti deželi. Še druga koristna proga bi bila iz Hrpelja proti Opatiji. Pulj bi se na ta način za 35 kilometrov približal Reki, kar bi ne bilo koristno samo za Pulj in Trst, ampak tudi za Opatijo. Tudi za ladjišča bi se morala bolje skrbeti.

Najvažnejše vprašanje za Istro pa je zemljiško-odvezni zaklad in če država deželi v tem oziru ne priskoči na pomoč, bode Istra poginila. Če pa država dovoli 300.000 ali 400.000 gld. podpore, bilo bi dotično neprijetno in sitno vprašanje rešeno v osmih dneh in to bi se lahko zgodilo, če nam država odpusti dolg 416.000 gld. Če to stori država, bi enako ravnala tudi dežela in s sedanjimi prikladami bi do l. 1895 lahko zadostovali zahtevam opravčencev; mi ne bi imeli potem nobenih režijnih troškov, eksekucij zarad tega zaklada, pa tudi nobenih agitacijskih sredstev več, in on bi bil najsrečnejši človek na zemlji, če bi mu vlada iz rok izvila to agitacijsko sredstvo. Govornik v zgled omenja, da je bilo na 1400 do 1500 gld. cenjeno

posestvo zaradi zemljiško-odveznega dolga prodano za 451 gld., in konečno razpravlja še vravnavo vodá in zboljševanja zemljišč. Zlasti bi bilo silno potrebno vravnati Mirno in osušiti Čepičko jezero, ker bi se na ta način pridobilo toliko rodovitne zemlje, da bi pridelali za Istro potrebno žito in ga še celo prodajali. Ker se torej za Istro nič ali premalo zgodi, zato se ne more glasovati za ta vladni predlog.

Nam se zdi, da taka politika Istri ne more koristiti. Ako hoče g. poslanec za Istro kaj doseči, ne gre pesti kazati vladi v istem hipu, ko se naštevajo raznotere potrebe, o katerih sodoimo, da so opravičene. Dr. Laginja bi bil bolje storil, če bi bil dunajske prometne naprave, ki obveljajo tudi brez mladočeških glasov, po zgledu drugih poslancev izkoristil, da pridobi kaj za tužno Istro. Kranjski poslanci n. pr. porabili so to priliko, da so si zagotovili vladno podporo za osuševanje ljubljanskega barja. Za Istro se nam zdi pa ravno zemljiško-odvezni zaklad primeren predmet, da bi se dalo kaj doseči. Gospod poslanec seveda pravi, kaj moreta opraviti dva poslanca, ali prav zaradi tega bi morala iskati zaveznikov in se okleniti stranke, katera bi jih mogla v njunem prizadevanju za isterske potrebe krepko in uspešno podpirati. Mladočeški klub ne more pomagati sebi, tem manj pa njima in milovanja vredni Istri. In če je trgovinski minister včeraj v imenu celega ministerstva zagotavljal, da se hoče vlada blagohotno ozirati na prošnjo praškega mestnega zbora, dasi Mladočehi tako osorno nasprotujejo sedanjim predlogom, tega ni obetal iz strahu pred Mladočehi, ampak iz ozirov na staročeški mestni zastop praški in na druge staročeške poslance v državnem zboru, ki se pri vsaki priliki toplo potezajo za koristi in potrebe dežele češke in njenega glavnega mesta. Na koga pa naj se vlada ozira pri Istri in isterskih Slovanih, ako sta njihova zastopnika pobegnila v mladočeški tabor in šla v skrajno opozicijo?

V današnji seji so govorili knez Liechtenstein dr. Lueger, dr. Jaques, vnovič Kaftan pa vladni zastopnik. Jutri bo splošna razprava dovršena, ali gotovo bo tudi pri posebni obravnavi še mnogo govorjenja.

Prihodnji teden vlada izroči valutne predloge. Finančni minister se je ponudil, da hoče različnim strankam osebno pojasnovati dotične določbe. Ker boče razprava o tej zadevi gotovo dolgo trajala, utegne zborovanje trajati do srede meseca julija. Delegaciji se snideta šele na jesen, najbrže meseca septembra.

Zavijanje.

II.

Po mnenji „Narodovega“ člankarja hočemo strahovati vso duhovsko in posvetno inteligencijo na Kranjskem?! Kdo se ne smeje? Ali pisec prisoja slovenski inteligenciji tako malo samostojnosti in razsodnosti, da bi jej „tisti duhovni gospodje v Ljubljani“, ki vodijo „Slovenca“, mogli oktrojirati kriva mnenja, vsiliti slabe, narodu škodljive namene ter ukazovati brezpogojno poslušnost? Slabo pozna on javno mnenje, ker ves političen nauk zajema v svojem zatišji le iz radikalnega glasila. Ne boječ se ugovorov smemo s ponosom trditi, da ogromna večina kranjske duhovščine odobruje namene in taktiko našega lista, izjem bi mogli naštet komaj jedno dvanajstino. A tudi ti slepo ne prisegajo na „Narodov“ evangelij. In kar se tiče posvetne inteligencije, se „Narod“ jako moti, če misli, da je že vsa v njegovem taboru ter se pokori njegovemu povelju ali celó odobruje njegova politična načela. Terorizem je ravno ono sredstvo, s katerim radikalni vodje delajo javno mnenje. Tak terorizem opazujemo v deželni zboru kranjskem, v mestnem zastopu ljubljanskem in v mnogih društvih. Poznamo mnogo sicer spoštovanja vrednih mož, ki iz teh ali drugih razlogov morajo trobiti v radikalni rog, ker sicer jih radikalni štab zapiše v imenik izobčencev. V tem oziru bi mogli navesti celo vrsto zanimivih dokazov, da ravno s skrajnim terorizmom radikalna stranka skuša dobiti v roke neomejeno gospodstvo v vseh zastopih naše domovine. Ali naj mi roke križem držimo ter rečemo „amen“ k vsemu, kar se porodi v glavi tega ali onega gospodstvaželjnega terorista? Če ste pravi liberalci, pustite i drugim prosto mnenje in zavračajte je le s stvarnimi dokazi, ne pa s praznimi frazami in obrekovanjem.

Pisec dalje med vrstami izraža mnenje, kakeršno smo v „Narodu“ čitali že večkrat, zakaj se namreč duhovščina vtika v občinske, deželne in državne volitve, češ, da hoče dobiti vse v svoje roke, „Slovenec“ in „Domoljub“ pa imata pot uglati do gotove zmage. Vodo bi v Savo nosili, ko bi obširno odgovarjali, ker o tem smo pisali že mnogo in dokazali, da ima duhovnik ravno po svojem poklicu ne le pravico, temveč tudi dolžnost, da se vtika v take stvari, kedar se gre za blagor ljudstva in človeštva sploh. Verjamemo, da bi ustregli marksizmu, ko bi hoteli le tlačniti za njegove namene. Vprašamo pa, ali iščemo svojih koristij, če zagovarjamo po svojem prepričanju ona načela, po katerih skušamo in upamo narodu slovenskemu priboriti boljšo bodočnost v duševnem in materijalnem oziru? Ali iščemo neomejenega gospodstva, če svarimo ljudstvo pred načeli, ki so pogubna vsakemu narodu? Ali so torej naši nameni slabi?

Dné 10. marca 1889 je rekel gosp. Svetec, gotovo jeden najstarejših slovenskih bojnikov, katerega „Narodov“ člankar brez dvojbe dobro pozná, na nekem shodu v Ljubljani: „Dajmo duhovščini belo polo, in nato naj ona zapiše vse svoje želje in zahteve, mi jih smemo z mirnim srcem podpisati.“

Kaj je naša duhovščina v zadnjih treh letih zakrivila, da se jej mečejo pod noge grčava polena, da se psuje in zaničuje na javnih shodih in v radikalnih glasilih? Ali je v treh letih izumrla vsa ona duhovščina, kateri je g. Svetec tedaj izrekel neomejeno zaupanje?

In sredstva? Slabših vendar si nihče ne more misliti, kakor jih je rabil ravno „Slovenski Narod“ proti svojim političnim nasprotnikom. Z jalo vo frazo, da smo konservativci „brezdomovinci“, hoté radikaleci duhovščino in njene somišljenike ogrditi pred svetom, ker nam odrekajo ljubezen do slovenske domovine.

Dné 4. maja 1891 je pisal „Narod“: „Prej ko se uniči ta klerikalno-jezuitski zmaj, boljše za nas.“ To je torej namen radikalne stranke. Vprašamo g. člankarja, ali se strinja s tem namenom?

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. maja.

Notranje dežele.

Zatožba proti ministru. Pri nas se mnogi sklicujejo na to, da nekateri konservativni poslanci neso glasovali za predlog, da se o zatožbi proti ministru preide na dnevni red. Iz tega se skoro hoče sklepati, da so ti poslanci skoro pritrdjevali mladočeškemu predlogu. Kakor pa pišejo nemški konservativni listi, je bil jedini povod, da se nekateri konservativni poslanci neso udeležili glasovanja, ta, da se na konservativni strani ni stavil noben predlog proti mladočeškemu predlogu. Za predlog od konservativne strani bi pa bili glasovali vsi. Torej v stvari sami mej konservativci ni bilo najmanjše razlike, temveč nekateri so imeli le nekateri osebne pomisleke. Vsi so bili torej tega mnenja, da je predlog Mladočehov neosnovan. Nekateri poslanci pa zaradi tega neso glasovali, ker jih ni na Dunaju. Ker ni bilo dvombe, da bode mladočeški predlog propal, se jim ni zdelo vredno voziti se na Dunaj.

Češko. Včeraj smo izrazili bojazen, da radikalni elementi mej Mladočehi razderó slogo, ki se pripravljajo mej češkimi strankami. Kako prav smo imeli, prepričujejo nas „Narodni Listy“, ki zopet hudo napadajo Staročehe in veleposestnike. Mej drugim piše ta list, da je že obstanek staročeške stranke velika ovira češkemu narodu. Iz teh besed je jasno, kako visoko je ceniti tirade, katere je nedavno ta list koval za sporazumljenje mej češkimi strankami. Vidno je sedaj, da je dr. Gregru strankarski interes vse, narodov pa malo ali nič. Mladočehi so bili le tako dolgo za složno postopanje lčeskkih strank, dokler so mi lili, da se sloga ne dá doseči; sedaj, ko se je pokazalo, da bi se dalo složno postopanje res doseči, so takoj proti vsakemu skupnemu delovanju s Staročehi. Vidno je, kdo dela razpor mej Čehi. In s tako stranko se hočejo nekateri Slovenci zvezati.

Valuta. Dvorni svetnik Lienbacher je povabil člane agrarne zveze, kateri pripadajo nekateri konservativni poslanci, protisemitje, nemški nacionalci in Mladočehi, da se pogovoré o vredenju valute. V povabilu se izrecno pravi, da dogovori ne bodo nobenega vezali, kako naj glasuje v zbornici. Namen temu pogovoru je le ta, da si poslanci v mejsebojnem pomenkovanju to vprašanje pretresejo z raznih strani in bode potem vsak vedel, za kaj se gre. — Levica je predsedništvu kluba naročila, da naj se z vlado dogovarja o vredenju valute. Naročila mu je pa, da naj ne daje nobenih obljub. Kakor se

(Dalje v prilogi.)

vidi, je levica že v veliki zadregi, sama ne vé, kaj hoče. Kapitalisti, od katerih je ta stranka precej odvisna, so za zlato veljavo, mej volilci je pa vedno močnejše gibanje proti zlati veljavi. Posebno protisemiti hudo agitujejo proti zlati veljavi, in levica se že boji, da jim dá močno agitacijsko sredstvo v roko, ko bi se izrekla za zlato veljavo. Kakor sedaj stvari stojé, je od dné do dné bolj dvomljivo, da bi državni zbor vsprejel zlato veljavo.

Solnograško. Kakor je znano, voljena sta zopet dr. Fuchs in Eder v deželni zbor. Prvo njih izvolitev je bil deželni zbor iz ničevih vzrokov zavrgel. Tudi sedaj Lienbacherjeva stranka že išče povoda, da dr. Fuchsa volitev razveljavi. Ker se je vršila popolnoma pravilno volitev, so se spomnili, da dr. Fuchs premalo davka plačuje, da bi imel pasivno volilno pravico, njegovo imenovanje častnim občanom v Aigenu je pa razveljavljeno. V tem zmislu se je bajé proti dr. Fuchsa izvolitvi že vložil ugovor.

Ogersko. Predvčeraj se je v Budimpešti sešla konferenca ogerskih škofov, kateri predseduje knez primas. Konference udeležujejo se razven dveh vsi ogerski škofje. Posvetovali se bodo o jako važnih stvareh. V prvi seji so se izvolili odseki, ki bodo pretresli posamična vprašanja. Kadar odseki stvari dovrše, pridejo v plenumu na vrsto.

Vnanje države.

Belgija. Zbornica je pritrdila, da se premené člani 47., 53. in 56. belgijske ustave. Nadalje se se je izrekla, da se po novi ustavi Belgija razdeli v devet volilnih okrajev, da se kralju dá pravica, vprašati narod, kako sodi o sklepih zbornice, in da se poslanci, ki postanejo ministri, morajo dati znova voliti. Zbornica je tudi sklenila, da se premeni število senatorjev in na novo pravna pravica prestolonaslednika od sedeža v senatu in tudi primerno prenasled določbe o žinitvi princev kraljeve rodbine. Revizija ustave bode torej jako obširna. Sedaj pride v razpravo v senatu. Ko se bode senat posvetoval o premembu ustave, bode zbornica rešila izredni budget. Ko senat reši revizijo ustave, se zboruici razpusti in volili se bodeta novi, ki imata končno premeniti one člane ustave, za katerih premeno se sedanji zbornici izrečeta.

Francija. Ministerski svet je sklenil, da bode vlada zahtevala 300.000 frankov za poškodovance po dinamitnih napadih. Vdovi in hčeri Very-jevi se bode dovolila primerna letna renta iz državne blagajnice. Policija je baje prišla na sled provzročiteljem dinamitnega napada na Very-jevo restavracijo. Krivci so take osebe, da se je policija kar čudila, ko jih je izvedela.

Nemčija. Finančne zadrege v Italiji so tudi v Berlinu začele napravljati skrbi. Ob Sprevi jeli so tudi premišljevat, da pridejo ravno tja, kakor je Italija, ako bodo vedno naraščali stroški za vojsko. Celó taki listi, ki so poprej bili za vse zahteve za vojaštvo, so jeli svariti, da se preveč ne zahteva. Skoro vsi finančni viri so že izčrpani, k večjemu pivo bi se še dalo obdačiti, kar bi pa vzbudilo veliko nevoljo. Zatorej naj se tudi zahteve za vojaščino omeje le na neobhodno potrebno. Če je mogoče, naj se uvede dveletna vojaška dolžnost, s čimer se bode nekoliko prihranilo.

Izvirni dopisi.

Z Dolenjskega, 10. maja. Ob kratkem naj poročam „Slovenca“ o inštalaciji č. g. Ivana Lavrenčiča za župnika boštanjskega. Farani so se pripravljali z velikim veseljem na ta dan, kakor so se mladega svojega novega župnika že ob njegovem prihodu jako radovali in mu s slavoloki in z vozovi priredili slavnosten sprejem. Dasi je bilo v nedeljo vreme nekako otožno in je zlasti mrz pritisikal, vendar se je zbralo proti 10. uri brez števila ljudstva pred cerkvijo v Boštanju. Še lepše pa je bilo, da je spremilo precejšnje število duhovskih tovarišev novega g. župnika k altarju. Videli smo preč. g. dekana leskovskega, dr. Sterbenca, preč. g. dekana kranjskega, A. Mežnarca, č. g. župnike: A. Golobiča, ki je novemu župniku prav priserčno pridigoval, J. Dolinarja z Rake, Grčarja, Jereba in Lavriča; poleg teh nekega sošolca iz Ljubljane in par znancev gg. kapelanov. Udeležila sta se slavnosti še g. gvardijan kapucinov v Krškem in g. p. Angelik, ki je z veliko težavo, a jako spretno vodil petje za to slovesno priliko. Videlo se je ljudem, kako jih veseli, da je novi g. župnik hitro poskrbel za cerkev, česar je bilo treba, pa tudi to, da ima med duhovščino obilno prijateljev, ki so prišli celo od daleč k njegovemu vmeščenju.

Skoro ni treba omenjati, da je bila zabava po cerkvenem opravilu jako prijazna in ljubezniva; bilo je pri obedu tudi več odličnih gospodov svetnega stanu, kakor na pr. okrajni glavar Weiglein in graščinski oskrbnik Bobutinsky. Mnogo se je česti-

talo novemu gosp. župniku; tudi mi želimo, da bi vrli in domoljubni gospod župnik, ki dela za domovino že dlje časa na slovestnem polju (omenjam životopis Wolfov, zgodovino cerkljanske fare) preživel v lepem Boštanju kot vnet pastir mnoge srečne dneve in veliko storil za uboge po nesrečah zadeta Dolenjce ob štajerski meji. Želimo pa hkrati, da bi slovestnega delovanja ne pustil, marveč še z mnogimi spisi proslavil zlasti v cerkveno-zgodovinskem oziru našo domovino.

Iz Želimlja, 8. maja. Znano je, da se mora vsaka tri leta voliti nov občinski zastop in župan. To je dobro vedel tudi naš g. župan, ko je meseca aprila 1890. l. potekla njegova triletna doba. Tedaj je on dal napraviti volilne imenike ter objaviti pri treh cerkvah, da so sestavljeni novi imeniki občinskih volilcev in leže pri županstvu štiri tedne vsakemu na spregled in slučajno pritožbo. Po preteku štirih tednov je zopet dal naznaniti na Igu, na Golem in v Želimljah kraj, dan in uro občinske volitve. Določeni dan ob 9. uri smo se sošli volilci in gospod volitveni komisar, poslan od sl. kr. okr. glavarstva iz Ljubljane. Ker je bilo vroče, poselili smo zunaj na drva, da se ohladimo, g. komisar pa gre v hišo, od koder se kmalu vrne ter odide na polje izprehajati se; g. župan gre za njim. Ko se vrneta, reče gosp. komisar, da danes ne bode volitve, ker manjka volilnega imenika ene podobčine. Občina Želimlje ima namreč tri podobčine: Želimlje, Golo in Zapotok; vsaka podobčina voli za se po jednega odbornika, skupaj pa vsak volilni razred po tri odbornike.

Ko nam je g. komisar naznanil, da se volitev ne bode vršila, bili so ljudje nevoljni in županu povedali več grenkih; g. komisar ga je zagovarjal, češ, da smo sami krivi, ker nismo prišli pregledat volilnih imenikov. G. komisar je naredil zapisnik, mi smo ga podpisali in nato se razšli.

Ko so bili volilni imeniki drugič napravljeni in je bilo pri teh cerkvah objavljeno, je po preteku štirih tednov določil volitev na dan 12. avgusta 1890 ob 9. uri. Ko mi pridemo, je bila soba polna volilcev, ker golska podobčina je že volila. To je bila nova iznajdba, ker vedno je prva volila želimeljska, potem golska in nazadnje zapotoška podobčina. V hiši seveda so bili volilci samo županove stranke, drugi so morali stati v veži. Zapretil pa je gospod komisar, da mora vsakdo, ko je poklican, hitro stopiti pred komisijo, ter povedati imena odbornikov. To pa je bilo skoraj nemogoče, ker se je bilo težko pridrenjati v hišo. Ko je bila volitev končana, se je pokazalo, da je županova stranka v manjšini. Ko smo čuli, da komisija v zapisnik vpisuje kot najstarejšega odbornika iz županove stranke, smo ugovarjali in zahtevali imenik najstarejših občanov. Nato je g. komisar nagovoril najstarejšega odbornika, da naj določi volitev starašinstva. Pri tem pa se ni postopalo pravilno, pa to bi še bilo, ali vložen je bil ugovor proti volitvi in sicer od volilne komisije, češ, da volilni imeniki neso v redu in da je izvoljen tak, ki je bil nekaj dni v zaporu zaradi razžaljenja časti. Vprašamo pa g. komisarja in vse druge: zakaj pa ste sami pričeli volitev, če imeniki neso bili v redu, in zakaj je komisija bila nezadovoljna z imeniki še le tedaj, ko je njena stranka ostala v manjšini?

Od istega časa je preteklo že nad poldrugo leto, a še danes ni bilo nove volitve. Pred jednim letom je šla deputacija k vis. c. kr. deželni vladi vprašati zaradi tega. Tam je dobila deputacija odgovor: mi smo Vašo zadevo že pred petimi meseci poslali c. kr. okr. glavarstvu; ko dobimo odgovor na nekaj vprašanj, potem se stvar hitro reši. Šli smo h gospodu okr. glavarju, ta nas je poslal h gospodu, ki je vodil volitev. A ta nam je odgovoril, da nema časa.

Po naših mislih pa bi bil vendar le mogel v poldrugem letu poslati dotične imenike c. kr. deželni vladi.

Dne 15. svečana t. l. pa smo od g. komisarja zvedeli to-le: Volitev bode bržčas ovržena, ker ni onega volilnega imenika, v katerem so vpisani vsi občani. Da se je rešitev pritožbe toliko časa odlagala, temu je bil bajé kriv župan, ker ni dal pravega odgovora. Trdil je namreč prej, da je imel dotični imenik in ga bode poslal sl. c. kr. glavarstvu. A zdaj ga nema, ne vé, kje je, morda mu je ukraden.

Nato mi odgovorimo, da mi nismo za to odgovorni, ampak tisti, ki so imeli imenik v rokah.

Sicer pa se mi ne sklicujemo na oni imenik, marveč na volilni zapisnik, ki ga je spisala volilna komisija županove stranke na Golem dne 13. avgusta 1890, da naš župan ni dal pravega odgovora, radi verjamemo, ali on pa vendar ni mogel zavleči rešitve one pritožbe proti volitvi, ker to oblast ima v rokah slav. c. kr. okr. glavarstvo, ki more prisiliti župane k odgovoru.

Gosp. komisar nam je tačas tudi omenil, da bodedo skoraj gotovo morali voliti nov odbor. Mi odgovorimo, da se nove volitve ne bojimo, ali mislimo pa, da bodedo imeli, kakor vse kaže, le nova pota in nove troške, drugzega nič.

Da povemo vso zgodbo, omenimo še, da pri prvi volitvi ni bilo nobenega onih volilcev, ki so pri drugi volitvi glasovali za županovo stranko. Zakaj, tega ne vemo, vsakdo naj si misli svoje.

Nam je vse jedno, naj je župan Peter ali Pavel. Tudi dobro vemo, da noben župan ne more vsacemu ustreči po njegovih željah.

Radovedni smo torej, kdaj se bode rešila pritožba proti volitvi. Upamo pa, da se v prihodnje ne bode zgubili imeniki, ker sicer bi morala občina postaviti posebno stražo v varstvo volilnih imenikov.

Iz Zagreba, 9. maja. Zdravstveni odnošaji mesta Zagreba niso najboljši. Sredi glavnega trga stoji glavna bolnišnica milosrdnih bratov, kar gotovo ne koristi mestu. Mestno starašinstvo vodi že več let pravdo z dotičnim redom radi posestva, ali je neverojetno, bode li mesto pravdo dobilo ter ogromno bolniško poslopje za druge svrhe moglo uporabiti. To vprašanje bode bržkone še le tedaj rešeno, ko bode vlada začela zidati lastno deželno bolnišnico, katero zdaj nadomestuje omenjena bolnišnica milosrdnih bratov. Če vlada temu pritrdi, da se v petih letih odpre medicinska fakulteta, kakor se zdaj tukaj govori, potem bode tudi to vprašanje rešeno in sredina mesta se bode oslobodila zares neprijaznega predmeta, ki bi se bil moral že zdavnej odstraniti.

Še važnejše pa je vprašanje o kanalizaciji mesta. Tudi o tem se razpravlja v našem mestnem starašinstvu že več let. Vendar pa se je zdaj približal čas, da se bode tudi nekaj izvelo v tej zadevi. Ker so osnove za kanalizacijo večidel gotove, poklical je mestni župan glasovitega mernika Podhajskega z Dunaja v Zagreb, da jih pregleda in izreče svoje mnenje v tej zadevi. Gospod Podhajsky je bil prišel te dni v naše mesto ter je proučil vso osnovo na temelju lastnega izvida. V mestnem zastopstvu se je izrazil, da je kanalizacija za mesto neobhodno potrebna, kajti doljni deli mesta, posebno kraji okolu novega kolodvora so silno nezdravi. Ravno tako je potrebno potok, ki teče sredi mesta, odstraniti, ker okužuje ves del, skozi kateri teče. Osnove, ki so jih izdelali domači merniki, so dobro izdelane, samo jih je treba čim preje izvesti. Ko bode mesto kanalizirano po novi osnovi, bode eno najzdravejših v naši državi, kakor se je izrazil sam Podhajsky.

Sedanji naš mestni župan je prav varčen mož, ali za to važno delo bode gotovo pripravljen žrtvovati potrebni denar, saj se je že večkrat sam izrazil, da je to njegova prva skrb, da se skrbi za zdravje meščanov. Nadejamo se zatorej, da se bode začelo to delo čim preje in da bode meščanstvo samo podpiralo to podjetje, saj se tiče njih in njihovih potomcev. Seveda bi bilo umestno, da tudi dežela pripomore mestu v tej zadevi, saj to delajo vse dežele za svoja glavna mesta. Ali pri nas so zdaj taki odnošaji, da se od te strani ni nadejati kake pomoči, nesrečna politika je tudi tukaj na potu dobremu sporazumljenju mej vlado in mestnim zastopstvom. Kolikor je dozda po mernih proračunjen, bode kanalizacija stala gotovo čez pol milijona goldinarjev, in to je že lepa svota za Zagreb, ki ni kaj bogato mesto. Ta denar se bode seveda izposodil, in sicer pri onih tvrdkah, od katerih je Zagreb že dobil prvo posojilo. Upamo, da bode za županovanje vrlega našega dr. Amruša velik del kanalizacije izveden; potomstvo mu bode za to delo gotovo vedno hvaležnost izkazovalo.

Za letošnjih šolskih počitnic se bode vršila v Zagrebu velika izložba šolskih učil povodom odprtja novosezidanega učiteljskega. Izložba se bode izvela pod pokroviteljstvom vlade ter so že pozvane skoraj vse znamenitejše tvrdke, ki izdajajo šolska učila, da se udeležé te izložbe s svojimi proizvodi. Ko bi hotela katera slovenska stranka kaj izložiti, naj se samo obrne na centralni odbor, pri katerem more dobiti ves program.

Izložba bo trajala od 15. avgusta do 15. septembra. Nadejamo se, da bode pri tej priložnosti priložnosti prišlo tudi mnogo slovenskih učiteljev v Zagreb. Izložena pa bodo učila za ljudske šole (nižje in višje), za učiteljske in za srednje šole.

Iz Prage, dne 9. maja. (Otvorjenje dr. Holubove izložbe. — Katoliško političko društvo za Česko. — Češki misijonar, dr. P. Polák s Kitajskega. — Frančišek Daneš †.)

Vzlic nebrojnim zaprekam je otvoril v dan 1. maja na prostorih, kjer je bila lani prirejena jubilejska deželna izložba, namestnik grof Thun Holubovo afrikanško izložbo. Pokrovitelj nje je nadvojvoda Fr. Ferdinand d'Este. Skupine divjih zverin, rib, cvetk in vodnih trav so jako zanimljive, istaklo izložba tropičnih ptic in narodopisna skupina jugoafrikanških divjakov. Na galerijah centralne dvorane, kjer so stale v lani orjaške orglje, je krasna zbirka razkošnih cvetk z bregov reke Zambezi, v prvem nadstropju je gaj papirovega traja, 200 vrst najplemenitejših dreves iz južne Afrike in kupi tropičnih gospodarskih zdravilnih pridelkov in ovočja. Na mestu, kjer je stala izložba češkega vezanja, sili kvišku dolgo traja in grmovje ogromnih morskih trav iz globin Atlantskega oceana. Za kraljevskim paviljonom popenja se sveto stoletno drevo baobabu, na kojem gnezdi jata velikanskih netopirjev. Tam, kjer je lani stal mični paviljon grofa Harracha, prikazuje se iz stepne trave vitke in velikanske kravje antilope, njim nasproti se pa pačijo na strmih skalovju gruče ostudnih šimpanzov, malo v stran so pa črede plahih gazel. Na levo od slednjih so tolpe šakalov, plazi se rodbina črno progastih leopardov, in za grozno postavo črnega nosorožca se valjata lev in levica — pripravljena na plen k skoku. Nad njima je na visokem drevesu slamnato gnezdo 80 rodbin vrabcev, veliko ko streha majhne koče.

V narodopismo izložbo plemena Bantov uvrščeni so celi kupi okrašenih oblek, posod, sekir, pušic, kopij, plaščev in čarodajnih amuletov; pod njo se razprostirajo gomile Mažupijov, iz kojih štrle slonovi „tesaki“, pokriti z bivolovimi lobanjami in posodami z jedili. Zadej se nahaja afrikanški tabor dr. Holuba in šotor njega kafrskih in bečuvanskih slug; blizu je tabor potujočih mambojskih ribarjev, ki so vjeli na petfuntno železno udico mladega — krokodila.

Sredi divjaških naselbin popenja se kvišku porastena skala in na nje trdnjava roparskih Ma-Sakulumbov. Nad njih kraljevsko „palačo“ vihrajo zmagonosne zastavice iz slonovih repov; ne daleč v bečuvanski vasi orjejo kodrave žene polje, bečuvanski usnarji strojijo antilopske kože in bama-gronski krojači šivajo v potu svojega obraza po človekojedski šegi svojemu poglavarju nov plašč; ondi v kotu pa na te preži peklenska jama... maruško morišče; rabelj drži glavo obsojenčeve nad plamtečim ognjem, da zgori v prah in pepel... strašen pogled!

Mnogo, mnogo tu izloženih predmetov ni bilo v dunajski rotundi razstavljenih, zato je Holubova jugoafriška izložba v Pragi povsem popolnejša in obširnejša, nego na Dunaju. Izložba je v istini prekrasna in zelo zanimljiva; čez leto dni gre dr. Holub s svojo ekspozicijo v Pariz.

V ta dan je imelo tudi katoliško političko društvo za Česko svoje zborovanje. Podpredsednik grof E. Nostic omenjal je v početku organizacije katoličanov na Češkem, da se ta po porazu staročeske stranke ni mogla izvršiti, izvršila se bode vendar prej ali slej, ker se ni skrbelo za versko šolo. Govornik pomiluje, da v obče med katoličani in v konservativnem taboru ni prave sloge, koja bi bila baš v sedanjem času na pravem mestu; dalje poudarja govornik, da vodja severočeskkih nemških katolikov, P. Ambrož Opitz v Warnsdorfu piše v svojem listu sovražno proti češkim katoličanom in katoliški stvari samo škoduje s svojim prenapetim nemškim nacionalizmom. Govornik prehaja na delovanje letošnjega deželnega zbora, omenja približanja plemenitaške stranke k staročeski in se nadeja, da bode obe složno delovali. Gledé soc. vprašanja priznava grof Nostic osemurno delavno dobo, izraža se pa zoper splošno volilno pravico, ker delavci nimajo doslej še potrebne političke izobraženosti.

Zoper očitane dr. Gregra, da plemstvo ni narodnega mišljenja, da v rodbini govori samo nemški, češki pa v hlevih, protestuje govornik in proglašja, da je plemstvo konservativna stranka in kot taka spaja v sebi obe narodnosti. Baš plemstvo je stalo

v 60. letih neustrašeno pri zastavi češkega državnega prava, zdaj pa Mladočehi pravijo, da se samo oni boré za to državno pravo. S takimi govori nič ne dokaže dr. Gregr. „Z veseljem,“ pravi govornik, „opažam vedno nova založenja katoliško-politiških društev na Češkem, zlasti pa na Moravskem.“

Shodu je prisustvoval znamenit gost, č. g. dr. Polák, apostolski provikar v Čen-ri na Kitajskem, koji je ta dni došel v svojo domovino. Ta vrli oznanjevalec Kristusove vere se je porodil l. 1861 v Rodnicah in je zdaj 30 let star. Dr. Polák spretno govori 11 evropskih in azijskih jezikov; duhovnik je stoprav šest let. Dospevši s Kitajskega na Dunaj, predstavil se je cesarju; cesar je češkega misijonarja vsprejel jako milostno. Dunajski listi so za njega bivanja v prestolnem mestu jako lepo pisali o njem, a mnogi celo objavili njega sliko. Dr. Pavel Polák dobiva na leto 15.000 frankov od „Congregatio de propaganda fide“ v Rimu, s to neznatno svoto pa mora vzdrževati 16 duhovnikov in nekoliko ustanov v svojem okraju. Danes zvečer bode predaval v katoliško-politiškem društvu, koje ga bode izvestno poslušalo in vsprejelo z najiskrenejšimi simpatijami.

Včeraj je zopet prominol odlični cerkveni dostojanstvenik, rodoljub kot čisto zlato in plemeniti človekoljub, č. g. Fr. Daneš, bivši češki deželni poslanec, češki kanonik in konzistorijalni nadškofijski svetnik praški. Z Danešem se je poslovil s tega sveta jeden poslednjih starih rodoljubov, koji so stali pri zibelji češkega narodnega in političkega prerodenja in se z vsemi močmi trudili za domorodno zavedanje češkega ljudstva. Plemeniti in vzorni ta duhovnik je bil blesteči vzgled in nepozaben svojim ovčicam. Marljiv in poln vztrajne trudoljubivosti, kjer se je šlo za prosep naroda, je požrtvovalno podpiral vsa važna rodoljubna podjetja. Imel je odprto darežljivo roko povsod ondi, kjer je to zahtevala občna blaginja.

Cerkev je zgubila v njem zvestega služabnika, narod pa udanega sina, kojega je ljubil do poslednjega vzdihla. Fr. Daneš se je porodil v Pisku leta 1807.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

V Ljubljani, 10. maja.

(Konec.)

Mestni odbornik Gogola poroča o dopolnilnih volitvah letošnjih, ter predlaga, da se iste odobré, čemur zbor pritrdi.

Podžupan V. Petričič nasvetuje, naj se po dosedanjem običaju izreče izstopivšim mestnim odbornikom zahvala mestnega zbora in se ista pismeno dotičnikom naznani.

Mestni odbornik Hribar pravi, da se pridruži temu predlogu, kajti nekateri izstopivši gospodje so jako trudoljubivo delovali več let v mestnem zboru.

A drugače je z g. dr. Gregoričem. On je sicer izvrstno delal v mestnem zboru, toda po govornikovem mnenju je neopravičeno grajal mestno gospodarstvo, kakor tudi mestno hranilnico. Čeravno kakega člana mestnega zbora volilec več ne izvolijo v mestni zastop, ne sme izven zbora delati take agitacije. Govornik nasvetuje, da se g. dr. Gregoriču izreče „indignacija“ in to zabeleži v zapisniku seje.

Odbornik Prosenc odločno ugovarja temu predlogu. Kritikovati se more povsod delovanje mestnega zbora, in če se komu zaradi tega izreče „indignacija“, je to nekaj nezaslišanega. Ko je g. dr. Gregorič govoril o mestni hranilnici, ni napadal zavoda kot takega, temveč le javno delovanje jedne pri vodstvu merodajne osebe. Sicer pa se mora obžalovati, da se kaj takega omenja v mestnem zboru, kar mora razburiti tudi najmirnejšega človeka. Sploh pa, vpraša govornik, kako se strinja, da se v jednem hipu g. dr. Gregoriču izreče zahvala in „indignacija“?

Župan Grasselli dostavi, da odbornik Hribar nasvetuje indignacijo gospodu, ki je govoril neresnico.

Odbornik Hribar naglašja, da pri volilnih agitacijah ni vse dovoljeno. Volilne agitacije so sicer bile in bodo, ali neresnice se ne smejo trditi. V mestnem zboru je bil g. dr. Gregorič korekten in izreči se mu more zahvala, ali zaradi onega govora zasluži indignacijo.

Pri glasovanju je bil sprejet predlog podžupana Petričiča, da se vsem izstopivšim odbornikom izreče zahvala. Sprejet je bil tudi predlog odbor-

nika Hribarja, da se v zapisniku zabeleži „indignacija“.

Ko župan izjavi, da je ta predlog sprejet skoro enoglasno, začujejo se ugovori; župan nato konstatuje, da je predlog sprejet z veliko večino.

Odbornik Gogola poroča o izstopu bivšega odbornika Fr. Peterce, ter pravi, da ima po § 15. občinskega reda pravico, odpovedati se, ker je že dopolnil 60. leto. Odpoved se vsame na znanje.

Župan Grasselli nasvetuje, da se tudi gosp. Petercu izreče zahvala. — Temu nasvetu zbor pritrdi.

Nato so bile volitve v razne odseke. Magistratni odsek: Župan Grasselli (načelnik), dr. vitez Bleiweis, Ivan Gogola, Ivan Hráský, dr. Stare in dr. Tavčar.

Personalni in pravni odsek: Dr. Tavčar (načelnik), Gogola (namestnik), dr. Majaron, Murnik, dr. Stare.

Finančni odsek: Petričič (načelnik), Hribar (namestnik), Gogola, Knez, Ravnikar, dr. Stare, Svetek.

Stavbinski odsek: Hráský (načelnik), Zupančič (namestnik), Klein, dr. Stare, Šubic, Terček, Velkoverh.

Odsek za uboge: Župan Grasselli (načelnik), Klein, Kunc, Prosenc, vitez Zitterer, Žitnik.

Policijski odsek: Dr. vit. Bleiweis (načelnik), dr. Majaron (namestnik), Kunc, Senekovič, Velkoverh, Zagar, Žitnik.

Šolski odsek: Senekovič (načelnik), Šubic (namestnik), dr. vitez Bleiweis, dr. Majaron, Pirc, Tomšič, Valentinčič.

Odsek za olupšavo mesta: Ravnikar (načelnik), Valentinčič (namestnik), Dolenc, Pirc, Šubic, Terček, vitez Zitterer.

Podžupanom je bil že devetih izvoljen g. Petričič z 24 glasovi. Podžupan se zahvali za to zaupanje, ter obljubi, da se bode tudi v prihodnje trudil z vsemi močmi za prosep mesta.

V upravni odbor mestne hranilnice so bili izvoljeni gg.: Al. Bayr, c. kr. računski svetnik v pokoju; profesor V. Borštner, in deželne blagajnice kontrolor Fr. Tertnik.

V mestni stalni zdravstveni svet: Andrej Senekovič; v klavnično ravnateljstvo: Fran Štrukelj; v direktorij mestnega užitninskega zakupa: Anton Klein; v odsek za imenovanje ulic: dr. Majaron, Pirc, dr. Stare, Valentinčič; v odsek za kanalizacijo: Senekovič; v odsek za organizacijo občinskih uradov: Murnik, Ravnikar, Svetek.

Podžupan Petričič nasvetuje, naj se kanoniku Zamejcu in vikariju Ig. Žitniku, ki sta se marljivo udeleževala sej upravnega odbora mestne hranilnice, izreče pismena zahvala, istotako g. J. Vilharju. — Predlog obvelja enoglasno.

Mestni odbornik Gogola želi, da se vsaj v osmih dneh skliče mestnega zbora seja, da hranilnično ravnateljstvo predloži računski sklep, katerega je že odobrilo.

Župan Grasselli pravi, da bode tej želji ugodil, ker je itak pripravljeno gradivo za tako sejo v osmih dneh.

Mestni odbornik Hribar poroča za vodovodni odsek o ravnateljstva c. kr. tabačne tovarne prošnji za znižanje vodovodne pristojbine, in nasvetuje, da se pristojbina računi pri porabi od 5000—10.000 kubikmetrov po 8 kr., čez 30.000 kubikmetrov pa po 5 kr. Uzroki, ki vodijo odsek, da stavi ta predlog, so v prvi vrsti ti, da je za zdravje mnogih delavcev in delavk v tabačni tovarni koristno, da uživajo zdravo vodo, vodovodna uprava pa nima pri večji porabi vode nič zgube.

Podžupan Petričič se protivi temu predlogu in nasvetuje, naj bi se voda tudi tabačni tovarni ne oddajala ceneje, nego po 8 kr. kubikmeter, a njegov predlog ne obvelja, ampak se sprejme nasvet vodovodnega odseka.

Mestni odbornik Velkoverh pritožuje se zaradi fjakerejev, kateri tako hitro vozijo, da spravljajo življenje pešcev v nevarnost. Naj se mestni redarji o tem poučé, da pazijo na to in dotičnike naznanijo.

Župan Grasselli obljubi, da se bode to zgodilo, in opomni, da ga ni kmalu mesta, kjer bi se tako neprevidno vozilo, kakor v Ljubljani, a ne samo od fjakerejev, temveč tudi od zasebnikov.

Ljubljansko stolno mesto pa doslej nima še voznega reda, da bi se mogli neprevidni vozniki kaznovati, le po kazenskem zakonu je to mogoče, seveda tedaj, ko se je že nesreča dogodila. Treba bode tedaj skleniti strogi vozni red.

Potem se ob 9. uri javna seja sklene in prične tajna.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. maja.

(Osebnosti.) Kakor poroča „N. fr. Pr.“ je predsednik deželnega nadsodišča v Gradcu, vitez Waser, te dni nastopil dopust ter se poslovil pri uradnikih. Iz njegovih besed sklepajo, da se več ne povrne na svoje mesto in pojde v kratkem v pokoj. — Iz Černovic pa se poroča, da bode bukovinski deželni predsednik grof Pace poklican na drugo sedanji službi primerno mesto.

(Dr. vitez Bilinski.) predsednik generalnemu ravnateljstvu avstrijskih železnic, se je včeraj popoldne ob 2. uri pripeljal v Ljubljano. Na kolodvoru ga je pozdravil g. deželni predsednik baron Winkler. Popoldne si je vitez Bilinski ogledal mesto, obiskal g. deželne predsednika in gospo baroninjo Winkler, ogledal se pri g. dež. glavarju Deteli in nato nadzoroval tukajšnje naprave državne železnice. Nato se je s posebnim vlakom odpeljal v Kamnik ter se zvečer vrnil v Ljubljano. Danes zjutraj se je odpeljal v Opatijo.

(Vihar v kozarci vode.) V zadnji seji mestnega zbora ljubljanskega so naši radikali zopet dali duška svoji nevolji, da se sploh kdo drzne motiti jih pri njihovem delu ter malo odgrniti zastor, za katerim snujejo svoje načrte v blagor mesta ljubljanskega. Kakor poročamo na drugem mestu, je večina sklenila „indignacijo“ bivšemu občinskemu svetovalcu g. dr. Gregoriču, ker je na shodu „Katol. pol. društva“ grajal mestno gospodarstvo in javno postopanje znanega gospoda pri mestni hranilnici. Generalni prokurator javne zatožbe je bil, kar je naravno, g. Ivan Hribar, mladočeški pijonar na Slovenskem. Čudno, da ta gospod ni našel slovenskega izraza za srd in jad radikalnih mada-dorjev, še čudneje je, da kompetentni faktorji niti v jedni točki ne popravijo trditve g. dr. Gregoriča. Vidno je, da „indignacija“ izvira le iz strasti in žaljene mogočnosti gosp. Iv. Hribarja et consortes. Stvar bi imela malo lepšo podobo, ko bi jo zagovarjal kateri zmernejših gospodov. Sicer pa ta „indignacija“ g. dr. Gregoriču gotovo ne bode kratila spanja.

(Občinski svet ljubljanski) je v zadnji tajni seji sklenil, da mestna občina vojnemu eraru ponudi 180.000 gld. za vojaško oskrbovalno skladišče in bolnico in da se ta ponudba odpošlje državnemu poslancu ljubljanskemu, g. J. Kušarju, da stori pri vladnih krogih potrebne korake.

(Odbor narodne čitalnice ljubljanske) naznanja: „V nedeljo, dne 15. maja, otvorimo nove prostore v I. nadstropju hiše pl. Pongratza na Turjaškem Trgu št. 4. Prostori so lepi, zračni, visoki, in kolikor ravno mogoče, znotraj tudi na novo okrašeni. Našli bode v njih prav lepo, svetlo in prostorno bralno sobo; isto velja o sobah za kavarno. Tudi „Dramatičnemu društvu“ sta za društvene namene prepuščeni še dve manjši sobi. Besed in plesov v novih prostorih pač ne bode mogoče prirejati, a odbor bode pravočasno skrbel za to, da dobi v ta namen drugod primerne prostore, ker društvenikom noče nikakor kratiti doslej običajnih zabav. Konečno še dostavljamo, da ima novo stanovanje pri tleh dva vhoda: glavni na Turjaškem Trgu, drugi pa v Gospodskih ulicah.

(Umrli) je včeraj zjutraj v Moravčah g. Feliks Šarec, bogoslovec III. leta. Bolehal je skoro dve leti za jetiko. N. v. p.!

(Nagla smrt.) Dne 9. t. m. se je šel nadučitelj v Trbovljah, g. Ivan Irgl, kopat, pri tej priliki ga je zadel mrtvoud. Predno so ga pripeljali v mariborsko bolnišnico, je umrl. Truplo so prepeljali v v Trbovlje. Star je bil 55 let in je 28 let podučeval v Trbovljah.

(Spinčičeva zadeva.) Tržaška „Edinost“ se izpodtika nad tem, ker je g. poslanec Klun v svojem pojasnilu se izrazil, da bi Spinčičeva zadeva bila se gotovo ugodno rešila, ko bi bil poslanec Spinčič ostal v Hohenwartovem klubu. Iz teh besed je jasno, da se Hohenwartov klub ni tako potegoval za Spinčiča, nego bi se bil, ko bi bil ostal v klubu. To je, mislimo, vsakemu čisto jasno. Vsak klub se

bode bolj potegoval za svoje člane, nego za druge poslance. Mi priznavamo radi, da je stvar večjega parlamentarnega pomena, in smo to tudi že naglašali. Priznati se pa mora tudi, da potem, ko je gospod Spinčič začel hoditi svoja pota, Hohenwartov klub ni nič bolj vezala dolžnost, zanimati se za stvar, kakor vsak drug klub, ali vendar je Hohenwartov klub v tem oziru več storil, kakor mnogi drugi, katerim so pravice parlamenta ravno tako na srečo. Poljski, levičarski, moravsko-češki, rusinski klub in nemško-narodna zveza niso v tej stvari storili nobenega koraka, dasiravno je njih naloga ravno tako, varovati pravice parlamenta, kakor Hohenwartovemu klubu.

(Imenovanje.) Pravni praktikant pri okr. sodišču v Ribnici, g. Matija Mrača, je imenovan avskultantom.

(V Gradcu) je te dni umrl poštni oficijal gosp. Erjavac, rojen l. 1845 v Idriji.

(Zdravstveno stanje mestne občine ljubljanske) od 1. do 7. maja: Novorojencev 21, umrlo je 15 oseb, in sicer 4 za jetiko, 11 za različnimi boleznimi. Zbolelo je 6 oseb za hripo, 2 za vrtico.

(Slovenski klub na Dunaju) ima v soboto 14. t. m. v restavraciji „Zur gold. Kugel“ I Am Hof 10, svoj večer. Berilo ima c. k. stotnik g. Igo Kaš: „Nekaj z Jadranskega morja.“ K temu večeru so na Dunaju bivaajoči Slovenci uljudno povabljeni. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

(Zadruga ljubljanskih tiskarjev) je imela včeraj popoldne ustanovni občni zbor. Načelnikom je bil izvoljen Jos. Juvan, njegovim namestnikom Fr. Japel, v zadrugi odbor M. Črne, Jak. Trpinec, J. Marout in Jos. Boštjančič; namestniki so A. Štebi, J. Novak in Fr. Pavlin.

(Trgovski in obrtniški zbornici) je ces. nemško poslanstvo na Dunaju sledeče naznanilo: Vsled naznanila ces. pruskega carinskega urada v Oderburgu izvažajo se preko tega v Nemčijo velike množine žita, katere ne izvirajo iz prostega prometa, avstro-ogerskega, za katere se pa prisvaja tudi znižana carina, ne da bi se s spričevalom v izviru dokazalo opravičenje do znižanja carine. Z ozirom na to, da se vsled pomanjkanja spričeval v oziru carinska razprava in odpošiljatev otežuje in zavira, se vdeleženi trgovski krogi uljudno na to opozarjajo, da je pošiljatelj žita in sočivja, če ta ne izvirata iz prostega prometa avstro-ogerskega, dodati potrebna spričevala o izviru.

(K letošnjim vojaškim vajam) bodo morali priti l. 1887, 1885 in 1883 potrjeni, dopolnilni rezervisti istih let, rezervisti, ki lansko leto neso bili pri vajah, in enoletni prostovoljci, ki še neso 7 let v rezervni službi.

(Nezgođe.) S Koroškega se nam poroča: Od 11. aprila do 1. maja t. l. končalo si je na Koroškem pet oseb življenje. Kam bomo še prišli? — Od vseh strani se poroča o požarih. Od 13. do 22. aprila je pogorelo na šestih krajih; škode je nad 16.000 gld. Na več krajih so ogenj povzročili otroci. — V Rablju padel je 15letni fant v sto metrov globok rudniški predur in ostal takoj mrtev. — Pri Št. Urhu je prišla 6letna deklica preblizu ognju, katerega so fantje na paši zažgali, ter se je tako osmodila, da je kmalu za tem umrla. — Dne 7. t. m. zmrznil je v Celoveu na polju blizu novega gimnazija 49letni žganjar A. M. V petek zvečer se je bil do dobrega navlekel nesrečnega „je-ruša“, ko je tapljal domov, obležal je na polju in zmrznil v novo padlem snegu. — Minuli teden ubili so pri sv. Tomažu hlapci kmeta Damiša ženo, ki jim po malici ni hotela več dati žganja, ker so ga bili že prej dosti dobili. A mož nesrečne kmetice je sam surovim hlapcem prigovarjal, naj pretepajo ženo, ker noče dati žganja! Pač žalostno!

(Vodstvo c. kr. poštno-hranilničnega urada) na Dunaju razposlalo je okrožnico z računom gledé prometa v mesecu aprilu. V čekovnem in v varčevalnem oddelku skupaj se je 733.717krat vložilo za 95.206.684 gld., od tega pride na Štajersko 36.595krat za 3.552.719 gld., na Koroško 11.772krat za 1.297.088 gld., na Kranjsko 8.288krat za 874.689 gld., na Primorsko 12.985krat za 1.769.256 gld., na Dalmacijo 3971krat za 361.588 goldinarjev; vrnili so pa 208.182krat za 93.813.913 gld., od tega na Štajerskem 6028krat 1.875.130 gld., na Koroškem 1565krat za 334.719 goldinarjev, na Kranjskem 1249krat za 273.221 gld., v Primorju 3739krat za 1.181.657 gld., v Dalmaciji 411krat za 68.418 gld. Med povračili je 17.959.175 gld., za kar je urad vložnikom na za-

htevanje kupil in odposlal vrednostnih listin. Med ljudstvom nabaja se 9787 knjig-rentovnic za 13.151.840 gld., potem 876.580 vložnih in 20.138 čekovnih knjižic. Število vložnikov je naraslo za 2734 oseb v varčevalnem, za 154 v čekovnem, za 181 v nakazničnem oddelku. Po naših krajih je svojo knjižico izgubil po jeden vložnik v Ljubljani (1 gld.), v Trstu (2 gld.), v Pulju (5 gld. 75 kr.), v Vojniku (49 kr.), v Mariboru (3 gld.), vsi imajo pravico do nove knjižice. V neuradnem delu okrožnica objavlja črtice o poštni hranilnici na Ogerskem, Taljanskem, Nizozemskem.

Raznoterosti.

— Predniki Vsak človek ima v šestnajstem rodu vsaj 65.536 prednikov po očetu in materi, to pa v 500 letih. Med temi predniki so pa gotovo osebe raznih stanov, bogati in revni. Zato pa med posameznimi ni velik razloček gledé pokolenstva.

— Ladija utonila. Iz Trflisa se poroča, da je na Kaspiškem morju utonila ladija „Volkov“, na kateri je bilo 280 potnikov in mnogo blaga.

Telegrami.

Dunaj, 11. maja. Davčni odsek je danes pričel posvetovanje o davčnih predlogah.

Dunaj, 12. maja. V državnem zboru je grof Taaffe odgovoril na več interpelacij. Poslanec Fuss je zagovarjal dunajske prometne naprave, a izrazil, da se morajo nekatere točke premeniti. Vitez Kozlovski je izjavil, da Poljaki glasujejo za predloge iz lojalnosti, z ozirom na strateški pomen in iz naklonjenosti do Dunaja v nadi, da se bodo v enaki meri podpirale tudi druge dežele.

Budimpešta, 11. maja. Pogreb ministra Barossa je bil jako slovesen, udeležili so se ga zastopniki cesarja, obeh ministerstev, obeh zbornic, častništva in neštnevilne deputacije.

Rim, 11. maja. „Agenzia Stefani“ poroča, da bode nova vlada sestavljena šele v dveh ali treh dneh.

Umrli so:

9. maja. Marija Perhne, delavka, 44 let, Tesarske ulice št. 3, jetika. — Alojzija Marija Frank, paznikova žena, 52 let, Hrenove ulice 11, vodenica.

V bolnišnici:

8. maja. Pavla Bolte, delavčeva hči, 3 leta, jetika.

Tuji.

10. maja.

Pri **Maliču**: Krejča; Bober; Pollak, Vary, potovalca; Paschka, Hahn, Mück, Mayer, Kreidl, Essinger, Breslmayer, Carmine, trgovci, z Dunaja. — Hosel, inženir, in Helversohn, nadporočnik, iz Trbiža. — Suppanz, Skobe in Jerman iz Hrastnika. — Maceralla, trgovec, iz Trsta. — Neuman, trgovec, iz Linca. — Wrany, trgovec, s Češkega. — Hirsch, trgovec, iz Nemčije. — Karošec, trgovec, iz Tržica. — Sauer, trgovec, iz Vel. Kaniže. — Raschiz, trgovec, iz Heidelberga. — Bosina, dekan, iz Kozjega. — Firman, zasebnik, iz Bleda.

Pri **Sona**: Swoboda; Pollak, Reichman, Ziwny in Gieringer, trgovci, z Dunaja. — Gsell, Pietro, Nello, trgovci; baron Wucherer, nadporočnik, iz Trsta. — Schick iz Prage. — Kramer iz Voglara. — Hajek, enoletni prostovoljec, iz Gradca. — Hirschmann, trgovec iz Siska. — Stampfl, trgovec, iz Prage.

Pri **Južnem kolodvoru**: Zupan iz Kamne Gorice. — Adolf Bamas iz Pariza. — Marija Barnas iz Gorice. — Robitschek z Dunaja. — Gehorsam iz Budejvice.

Pri **avstrijskem caru**: Pader s soprogo iz Postojine. — Tavčar iz Ljubljane.

Pri **bavarskem dvoru**: Knific iz Kranja. — Hofman z Dunaja

Tržne cene v Ljubljani

dne 11. maja.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenič. hktl.	7 40	Špeh porojen, kgr.	— 64
Rež.	5 90	Surovo maslo.	— 72
Ječmen.	4 23	Jajce, jedno	— 2
Oves.	2 77	Mleko, liter	— 8
Ajda.	6 —	Goveje meso, kgr.	— 62
Proso.	4 71	Telečje	— 58
Koruza.	4 60	Svinjsko	— 64
Krompir.	2 86	Koštrunovo	— 40
Leča.	12 —	Pišane	— 60
Grah.	12 —	Golob	— 20
Fižol.	10 —	Seno, 100 kgr.	1 96
Maalo.	— 86	Slama.	2 40
Mast.	— 66	Drva trda, 4 kub. mtr.	6 66
Špeh svež.	— 56	„ mehka, „	4 60

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokriše na 24 ur
opazovanja	zrakometa v mm	toplotna po Celziju			
7. u. jut.	734.2	13.4	sl. svzh.	oblačno	0.50
8. u. pop.	734.6	19.0	sl. vzh.	"	dež
9. u. zveč.	735.8	14.0	"	"	"

Srednja temperatura 15.5°, za 2.4° nad normalom

Stanje avstro-ogerske banke

dné 7. maja 1892.

(Brzojavno poročilo.)

Bankovcev v prometu

	gld.	410.315.000 (— 1.577.000)
Kovinski zaklad	"	245.455.000 (— 135.000)
Listnica	"	158.316.000 (+ 6.978.000)
Lombard	"	23.725.000 (+ 559.000)
Davka prosta bančna rezerva	gld.	41.459.000 (— 1.687.000)

245 1

Pretužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, da je naš preljubljeni, nepozabni sin, oziroma brat in svak, gospod

Feliks Šarec, bogoslovec,

po dolgi mučni bolezni, previden večkrat s sv. zakramenti za umirajoče, v 24. letu svoje starosti, danes jutraj ob 1/3. uri mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v Moravčah dné 13. maja ob 10. uri dopoldne.

Sv. maše se bodo brale v farni cerkvi v Moravčah.

MORAVČE, dné 11. maja 1892.

Agneza Šarec, mati. — Franc Šarec, oče. — Jadviga Šarec, Karolina Deleja roj. Šarec, Josipina Budna roj. Šarec, sestre. — Valentin Deleja, Davorin Budna, svaka.

Zahvala.

Slavna posojilnica v Kamniku je blagoizvolila med drugimi tudi tukajšnji šoli podariti vsoto 5 gld., za katero nam je sl. društvo „Narodna šola“ poslalo obilno šolskega blaga. Za ta blagodušni dar izreka šolsko vodstvo v imenu šolske mladine obema društvoma najtoplejšo zahvalo.

Šolsko vodstvo v Šmartnem,

dné 10. maja 1892

Franjo Zoré, učitelj.

Priporočam naslednje novosti, ki so ravno kar izšle, ter prosim naročil:

Zbirka narodnih pripovedek za mladino, I. in II. zvezek, à 20 kr., s pošto 3 kr. več.
Mlinarjev Janez, slovenski junak ali vplemenitba Teharjanov, spisal F. Kočvar. Cena 40 kr., po pošti 43 kr.
Šmida spisi X. zvezek: Ludovik mladi izseljenec. Cena 20 kr., po pošti 23 kr.
Bédenek: Solnce in senca, povest. Cena 15 kr., po pošti 18 kr.
Sienkiewicz: Z ognjem in mečem, historični roman. Cena 30 kr., po pošti 33 kr.
Vonimir-Križan: Svitoslav, povest za slovensko mladino. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.
 Nakupil sem zadnje izvide Ivana Jenka „Pesmi“ ter jih namesto po 1 gld. prodajam le po 60 kr., s pošto 63 kr.

Za birmovanje

priporočam veliko zalogo slovenskih in nemških

molitvenikov

z lepim tiskom, čedno in elegantno vezanih po najnižji ceni. Kdor jih več naroči, dobi primeren popust.

J. Giontini, 244 3—1

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Na Toplicah na Dolenjskem

bode dné 15. maja odprto mineralno kopališče. Voda 30° R. gorka. Po novem vodovodu se je vpeljala dobra pitna voda v kopališče ter se rabi tudi za pršno kopel (douche). Pošta prihaja dvakrat na dan iz Rudolfovega ter donaja pošiljatve iz Ljubljane, Litije in Krškega. Za dobro kuhinjo, dobro dolenjsko vino in točno postrežbo je letos posebno oskrbljeno.

Kulovic,

kopališki zdravnik.

243 3—2

Priporočilo zavoda za izdelovanje cerkvenih paramentov

Ludovika Kottala

na Dunaju, I., Rothenthurmstrasse, 23

kateri ima največjo zalogo in izbere liturgično predpisanih in izdelanih masnih plaščev, dalmatik, pluvialov, banderov, baldahinov, velumov, monštranc, kelihov, eborijev, svetilnic, svečnikov, kadilnic, lestencev, perila itd. itd. — Tudi se dobé altarne slike in križeva pota (oljnatobarvne slike), leseni kipi, božji grobi itd. po najnižji tovarniški ceni. 163 (12—9)

Ilustrovani katalogi franco in zastoj. 24

Velika zaloga vina

Dominik Trojanšek,

pekovski mojster,

v Gorici, Via Municipio šte. 8,

se priporoča posebno častiti duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici zanesljivo

dobro vino,

belo in črno. Kdor si enkrat pri meni naroči vino, gotovo se ne kesa in ga zopet naroči.

Belo vino je iz goriške okolice. V zalogi imam posebno dobro istrijsko vino „**teran**“ in izvrsten „**refosko**“ v steklenicah iz l. 1889. Vsa ta vina razpošiljam po najnižji ceni in zagotavljam najboljšo blago. Priporočam se torej sl. občinstvu. 77 16—16

Naturni istrijski črni teran.

Koverta s firmo

priporoča

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Tečaj za cepljenje ameriških trt.

Dné 27. in 28. maja t. l. bode na Slapu pri Vipavi

brezplačni tečaj (kurs) za poučevanje o cepljenji ameriških trt.

Poučevalo se bode v zimskem cepljenju z (zamaškom) in v poletnem ali zelenem praktično, to je, prvo kakor drugo se bode izvrševalo pred očmi udeležencev. Tečaja udeležiti se sme vsako. Vendar naj se ga udeleže prvi dan (27. t. m.) od sedme ure naprej vinogradniki iz Vremske in zgoranje Vipavske doline, torej od Grabnov pa do Goč. Slapa, Gradišča. Drugi dan pa vinogradniki iz spodnje vipavske doline, od Goč. Slapa, Gradišča naprej.

Ravni Vremei dobodo za pot na Slap in nazaj 2 gld. in 1 gld. 20 kr. na Slapu za brano in prenočitev. Kdor hoče to denarno podporo dobiti prosi naj za njo do 22. tekočega meseca pismeno pri podpisnem vodstvu. Na poznejše prošnje se ne bode oziralo. Vsaki prošnji za podporo, (katere ni treba kolekovati) dodati mora pristavi priporočilni list župništvu ter županstva svojega, vsaki prošnji vtisnjena morata biti tudi uradna pečata obeh.

P. n. župništvo in županstvo pa podpisano vodstvo najudaneje prosi, da izvole to naznanilo blagovoljno v cerkvi in pred cerkvijo občinstvu objaviti.

Vodstvo deželne vinarske, sadjarske in poljedelske šole na Grmu pri Novem mestu

dné 5. maja 1892.

242 2—2

Dunajska borza.

Dné 12. maja.

Papirna renta 5%, 16% davka	95 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 75 "
Papirna renta 5%, davka prosta	101 " 30 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	988 " — "
Kred. tne akcije, 160 gld.	320 " — "
London, 10 funtov strl.	119 " 70 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 50 "
Cesarski cekini	5 " 64 "
Nemških mark 100	58 " 57 1/2 "

Dné 11. maja.

Ogerska zlata renta 4%	109 gld. 70 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 70 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 190 gld.	141 " — "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	184 " 40 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 25 "
Zastavna pisma	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	186 " 75 "
St. Genois srečke, 40 gld.	63 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. ručnega križa srečke, 10 gld.	18 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 " — "
Salmove srečke, 40 gld.	63 " — "
Windischgrazove srečke, 20 gld.	— " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	149 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2865 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	86 " 75 "
Papirni rubelj	1 " 25 1/2 "
Laških lir 100	45 " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Promese za žrebanje dné 14. maja!

Ogerske srečke, cele gld. 4 in 50 kr.

Glavni dobiček 120.000 gld. av. velj.

Ogerske hipotečne srečke

à gld. 1 1/2 in 50 kr. kolek.

Glavni dobiček 50.000 gld. av. velj.